

DE HEILIGE AUGUSTINUS (354-430), KERKVADER, MONNIK EN BISSCHOP, OP PENNINGEN EN MEDAILLES IN DE 20ste EEUW

Luc Van Eeckhoudt

INLEIDING

Wie kent er niet de beroemde Latijnse kerkvader¹ Aurelius Augustinus (354-430) die aan de basis ligt van het Westerse monnikendom met zijn beroemde kloosterregel? De bisschop van Hippo, Noord-Afrika, die aan de vooravond van de val van het Romeinse Rijk naar eenheid en verzoening streefde tussen de vele scheurgroepen van het christendom (donatisme, arianisme, pelagianisme, manicheïsme...)².

Als jonge man werkte hij zich op tot een van de belangrijkste redenaars te Milaan, bekeerde zich tot het christendom voornamelijk onder invloed van zijn moeder Monica, werd gedoopt door de grote kerkvorst Ambrosius van en te Milaan (24 april 387), keerde naar zijn heimat terug, werd priester en bisschop, is auteur van talrijke werken (Belijdenissen, De Stad van God, De Drieëenheid...), maakte de inval van de vandalen mee in Noord-Afrika en overleed aldaar net voor de belegering van Hippo op 28 augustus 430.

Deze bijzondere heilige en merkwaardige kerkvader werd vaak in de kunst afgebeeld en dit door de eeuwen heen, van de fresco van Latheranen uit de VI^{de} eeuw tot Janos HASNAL (Roma, 2001)³. Ook in de numismatiek vinden we hem sporadisch terug. Deze korte bijdrage gaat over medailles en penningen die Augustinus voorstellen en vervaardigd werden in de 20ste eeuw. Onze zoektocht leidde ons over onze augustijnenkloosters heen naar Italië (Roma, Tollentino, Pavia) en Spanje (El Escorial) en zo konden we een bijzondere reeks iconografie over Augustinus op penningen en medailles samenstellen waaronder ook een Vlaamse medaille.

---

¹ Augustinus is een van de vier Latijnse kerkvaders, naast de HH. Ambrosius, Gregorius en Hieronymus.

F. VAN DER MEER, *Augustinus de Zielzorger. Een studie over de praktijk van een Kerkvader*, Antwerpen, 1957.

² T.J. VAN BAVEL, *Bij het zestiende eeuwfeest van Augustinus' bekering. Veel te laat heb ik jou liefgekregeen*, Heverlee 1986: Leven van Augustinus door Possidius, p. 19 e.v.

³ Fernando ROJO MARTINEZ, *La Seduccion de Dios. Perfiles de hagiografia agustiniana. Illustraciones de Janos Hajnal*, Roma 2001.

We hebben ons gefocust op de voorbije eeuw en penningen in art deco (LUNS), moderne creaties (BALDESSARI), klassieke medailles in meerdere talen en hedendaagse Italiaanse medailles teruggevonden. De huidige medaillekunst ligt “anders” dan in de 19de eeuw. Toen trachtte men nog een perfecte foto weer te geven. Deze medailles zijn dan ook zeer klassiek.

Een voorbeeld: de Sint-Augustinus van A.C. JOHNSON:

Recto: Tekst: S^T. AUGUSTINUS

Augustinus, in bisschopsgewaad, zit aan zijn schrijftafel waar zijn mijter en staf, boek en inktpot met pen staan. Hij houdt in zijn rechterhand een pen vast en in zijn linkerhand het vlamvend hart. De tekst op het open boek luidt als volgt: (links) D. AURELI / AUGUSTIN / REGULA, en (rechts) ANTE / OMNIA / DILICATUR / DEUS.

Aan de linkerkant van de voorstelling zien we drie vliegende engeltjes in een stralenbundel (goddelijke inspiratie) die vanuit de kant naar voor schiet.

JOHNSON A.C. INC. (in kleine letters onderaan)

Verso: Tekst: FILI · ACQUIESCE CONSILII · EIVS (LEO XIII)

Een gekroonde, zeer klassieke, Onze-Lieve-Vrouw van Goede Raad met Jezuskindje.

LUIGI GORI INC. (in kleine letters onderaan)

Dit is de weergave van de icoon van Onze-Lieve-Vrouw van Genazzane (Italië) die op wonderbare wijze op 25 april 1467 vanuit Scutari (Albanië) in Italië toekwam⁴. Onze-Lieve-Vrouw van Goede Raad (Genazzano) en Onze-Lieve-Vrouw (van de Riem) van Troost zijn de twee types van Maria die voornamelijk bij de augustijnen vereerd worden.

Vergulde medaille, 19de eeuw, Italië (diameter: 4,4 cm)

Verz. Klooster Thomas van Villanova, B. 3001 Heverlee (Leuven)

Volgt nu een overzicht van de penningen en medailles uit de 20ste eeuw met afbeeldingen van kerkvader Augustinus.

⁴ Emmanuel VAN BERKEL OSA, *Handboekje der Godvruchtige Vereeniging van Onze Lieve Vrouw van Goeden Raad*, Gent 1941.

A. REPERTORIUM

I. Penningen

1. Huub LUNS, Penning van S. Augustinus, brons (diameter 6 cm): 1930⁵
Ter gelegenheid van de 1500ste verjaardag van zijn overlijden: 430-1930

Recto: Beeltenis van de H. AUGUSTINUS in borstbeeld met tekst:
S·AVGVSTINVS·DOCT·ECCL·EPVS·HIPONENSIS· en op het open
boek de volgende tekst: AMOR MEUS DOMINUS MEUS
Links en rechts van de heilige een vredesduif

Verso: Tekst in stilistische opbouw: RAPIAM / OMNES' AD / AMOREM'TUUM /
QUI 'MIHI' IUNGUNTUR / IN PSALM 33,7 / CDXXX / MCMXXX

Uitgave: Koninklijke Begeer, Voorschoten (Nederland)

Getekend: HUUB LUNS

En tweemaal staat TOLLE, LEGE (neem (de bijbel) en lees) vermeld. Dit verwijst naar Augustinus zijn bekering.

Op de rand het serienummer: 42.

⁵ Huub LUNS, *Bij de Gedenkpenning*, in: *Miscellanea Augustiniana. Gedenkboek CDXXX-MCMXXX*, Augustijnen Nederland 1930, p. 578-579.

2. Mauro BALDESSARI, Milano 1990 (MABA), brons (diameter 6 cm)⁶
Een artistieke moderne creatie

Recto: S. AUGUSTINUS, naast hem mijter en boeken

Augustinus: enkel het hoofd is weergegeven. Hij kijkt U frontaal aan, lichtjes naar rechts gewenteld.

Teksten: S. AUGUSTINUS en MABA (Mauro Baldessari), D. Colombo et Figli SpA

Verso: 354-430, MABA en tekst: FECISTI NOS DOMINE AD TE ET INQUIETUM EST COR NOSTRUM DONEC REQUIESCAT IN TE

3. Mauro BALDESSARI, Milano MABA, brons (diameter 6 cm)

⁶ Fernando ROJO MARTINEZ, *Medagliere Agostiniano*, Roma 2002, nr. 1 (afbeelding recto en verso).

Recto: Afbeelding van zittende Augustinus met open boek

Augustinus is als een geleerde voorgesteld.

Teksten: S. AUGUSTINUS, D. Colombo et Figli

Verso: INSTITUTUM PATRISTICUM / AUGUSTINIANUM / ROMA

Met koepel van de St.-Pietersbasiliek en vooraan de moderne nieuwbouw van het instituut.

Diameter: 6 cm alsook 8,5 cm (verzilverd)

Uitgaven in brons en verzilverd

Getekend: MABA (= Mauro Baldessari)

De grote medaille (diameter 8,5 cm) bevindt zich in het Augustijns Historisch Instituut te Heverlee (P. Fred VERSTAPPEN osa).

4. Medaglie SENESI ACQUA, Milano, brons (diameter 6 cm)

Herdenkingsmedaille 1600 jaar bekering en doop van Augustinus.

Hiervoor werden twee taferelen van de arca van Pavia genomen.

Recto: bekering van Augustinus (onder de boom)

XVI CENTENARIO CONVERSIONE DI S. AGOSTINO - 386 - MILANO
- 1968 -

Verso: doop van Augustinus door bisschop Ambrosius te Milaan

XVI CENTENARIO BATTESIMO DI S. AGOSTINO - 387 - MILANO
- 1987 -

Kleine tekst: SENESI ACQUA

Hiervan bestaan edities in brons, verzilverd en zelfs in aluminium (twee plaatjes tegen elkaar geklist).

II. Medailles (in meerdere talen)

5a. Anoniem, aluminium, ca 1900 (21 x 27 mm met oogje)

Recto: H. AUGUSTINUS B.V.O.

Augustinus is als een bisschop voorgesteld met staf en mijter. In zijn linkerhand draagt hij een vlamvend hart.

Verso: MARIA TROOST

Onze-Lieve-Vrouw van de Riem van Troost is een typische O.-L.-Vrouw die bij de augustijnen wordt vereerd. Het stelt Moeder Maria voor met haar zoon Jezus die aan Monica en Augustinus een riem (gordel) geeft⁷. We vinden deze riem terug bij het habijt van de augustijnnermonnik.

Dit is de Nederlandstalige versie. Deze werd verspreid in België en Nederland en is thans nog te bekomen in de Ritawinkel van de Sint-Stefanusklooster (augustijnen) te Gent en in het Augustijnenklooster te Eindhoven (Nederland).

Deze verso-zijde heeft net dezelfde afbeelding als bij de medailles van Nicolaas van Tolentijn⁸.

Deze medaille hangt aan een klein gebedsnoer (een tientje), zoals foto hiernaast.

b. Anoniem, aluminium, ca 1900 (21 x 27 mm, oogje inbegrepen)

Recto: HEILIGER AUGUSTINUS B.F.U.!

Verso: MARIA TROST

Dit is de Duitse versie, gelijkaardig als de Vlaamse medaille hierboven beschreven 5a.

⁷ F. VAN ETTEN, *Handboekje voor de leden der Aartsbroederschap van O.L. Vrouw van Troost*, 1898.

⁸ Luc VAN EECKHOUDT, *De Vlaamse Medailles van Nicolaas van Tolentijn (1245-1305) in de 19de en 20ste eeuw*, in: Jaarboek E.G.M.P. 2005.

c. Anoniem, aluminium, ca 1900 (afmetingen?)

Recto: St. AUGUSTIN PRIEZ POUR NOUS

Verso: O.-L.-Vrouw?

Dit is de Franse editie, gelijkaardig aan de twee vorige medailles (5b-c).

Ik heb hier enkel een foto van teruggevonden in het archief van het Escorial (Madrid).

6. Nieuwe Italiaanse medailles, uitgegeven door het Generaalat van de Augustijnen, Roma: Postulazione Generale Agostiniana. Archivio Generale OSA (ca 1998).

Deze medailles zijn anoniem:

a. Medaille-sleutelhanger, ca 1995 (diameter 33 mm)

Recto: S. AUGUSTINUS, in kleine letters: CDF

Augustinus is als heilige bisschop (met mijter en aureool) afgebeeld en zit in extase aan een schrijftafel. Hij noteert het Goddelijke Woord. Rechts van hem een open boek.

Verso: Logo van de augustijnen zonder tekst: open boek, vlammeend hart en pijl die zowel het hart als het boek doorboort. In kleine letters ITALY.

b. Kleine medaille met losse omboording (ajour) (diam. 16 mm, met band: 22 mm)

Recto: S. AUGUSTINUS (met ajourband), CDF

Augustinus is op dezelfde wijze afgebeeld als hierboven 6a.

Verso: Logo zonder tekst en in kleine letters ITALY

c. Kleine medaille (zoals b) (diameter: 16 mm)

Recto: S. AUGUSTINUS, CDF

Augustinus is op dezelfde wijze afgebeeld als hiervoor 6a-b

Verso: Logo waarrond tekst: ORDO FRATRUM S. AUGUSTINI +, en in 't klein ITALY

d. Idem als c (diameter 16 mm)

Recto: S. AUGUSTINUS, CDF

Augustinus is op dezelfde wijze afgebeeld als hiervoor 6a-b-c.

Verso: Afbeelding van de H. Monica, met tekst: S. MONICA, en in 't klein ITALY

III. Relief (eenzijdige penning – gegoten)

schaal ¼

7. Anoniem, Augustinus in borstbeeld, als bisschop met staf en naar links kijkend. Groot rond koperen reliëf, zonder indicaties of tekst; de boord helemaal geëgaliseerd. Langs binnenzijde (verso) verschillende laspunten voor hangringen. Is een onderdeel van een groter geheel; gegoten koper, diameter: 29 cm. Verz. Klooster Thomas van Villanova, B. 3001 Heverlee (Leuven).

B. DUIDING

De Heilige AUGUSTINUS van Hippo is afkomstig uit Noord-Afrika⁹. Hij werd te Thagaste geboren op 13 november 354 na Christus. Na zijn studies in Carthago vertrok hij naar Rome en werd uiteindelijk in Milaan leraar benoemd. Hij was toen dertig jaar en een schitterende loopbaan lachte hem toe. Zijn moeder Monica¹⁰ vervoegde hem aldaar.

In 386 bekeerde hij zich onder invloed van zijn moeder Monica en van bisschop Ambrosius van Milaan die hem aldaar doopte in de Paasnacht 387¹¹.

Hij keerde terug naar Noord-Afrika en stichtte er een lekenklooster te Thagaste (388) en te Hippo (391), werd er priester en later bisschop gewijd. Daar schreef hij

⁹ H. MARROU, *Saint-Augustin et l'augustinisme*, Bourges 1956.

¹⁰ Angelo di BERARDINO, *Monnica*, in: Allen FITZGERALD o.s.a., *Augustine through the Ages*, Cambridge 1999, p. 570-571 (met bibliografie).

¹¹ William HARMLESS, *Baptism. Augustine's Baptism*, in: Allen FITZGERALD o.s.a., o.c., p. 84 e.v. (met bibliografie).

zijn CONFSSIONES¹² en DE CIVITATE DEI¹³, DE TRINITATE¹⁴ enz. Van hem zijn 113 boeken overgeleverd, 500 preken en een paar honderd brieven¹⁵. Augustinus overleed in het belegerde Hippo op 28 augustus 430¹⁶.

De Regel van Augustinus¹⁷, die ook aan de grondslag ligt van de Regel van Benedictus, werd een basisregel voor tal van religieuze orden en congregaties.

Hij werd door de kerk al heel vroeg als heilig aanzien en als kerkvader erkend. Van hem worden twee feestdagen per jaar gevierd: we vieren zijn feestdag op 28 augustus (overlijdensdag), alsook het feest van zijn bekering op 24 april¹⁸.

Na lange omzwervingen ligt hij uiteindelijk begraven in Pavia (Italië) in de Basilica di S. Pietro in Ciel d'Oro¹⁹ onder een prachtige marmeren "arca" (praalgraf, 1362).

Iconografisch wordt hij het meest afgebeeld als een bisschop (mijter en staf)²⁰ met een vlammend hart in zijn handen, verwijzend naar een tekst uit de BELIJDENISSEN (Confessiones, 9,2,3):

Doorboord hebt Gij mijn hart, met de pijlen van Uw liefde

En ik draag Uw woorden mee, dwars door mijn hart geboord.

Ook een boek²¹ behoort tot zijn klassieke attributen, verwijzend naar zijn talrijke

¹² Gerard WIJDEVELD, *Aurelius Augustinus. Belijdenissen*, Ambo Baarn 1988.

¹³ Gerard WIJDEVELD, *Aurelius Augustinus. De Stad van God*, Ambo Baarn 1983.

¹⁴ Prof. Tars VAN BAVEL (Heverlee) heeft de laatste hand gelegd aan de eerste Nederlandse vertaling van "De Drieëenheid". Rowan WILLIAMS, *De Triniteit*, in: Allen FITZGERALD osa, o.c., p. 845-851 (met bibliografie).

¹⁵ Henri MARROU, o.c., p. 44.

¹⁶ Tars van BAVEL osa, *Veel te laat heb ik jou lief gekregen. Bij het zestiende eeuwfeest van Augustinus Bekering*, Heverlee 1986, p. 201-204.

¹⁷ Tars van BAVEL osa, *Augustinus van Hippo. Regel voor de Gemeenschap*, Averbode 1982.
Frank KAZENBROOT, *Het is als een spiegel. De Regel van Augustinus*, Heeswijk 2003.
Luc VERHEIJEN osa, *Nouvelle approche de la règle de Saint-Augustin*, Louvain 1988.
Luc VERHEIJEN osa, *La règle de Saint-Augustin*, Paris 1975.
George LAWLESS, *regula*, in: Allen FITZGERALD, o.c., p. 707-709 (met bibliografie).

¹⁸ *Breviarium Romanum Agustinianum. Proprium Officiorum Ordinis Eremitarum S. Augustini, dd. 28 aug. en 24 april en Proprium Missarum Ordinis Eremitarum Sancti Augustini*, Gent 1953 (Proost Turnhout).

¹⁹ Faustino GIANANI, *La Basilica de S. Pietro in Ciel d'Oro di Pavia nella Storia e nell'Arte*, Pavia 1983, met afbeeldingen.
Harold S. STONE, *Cult of Augustine's Body*, in: Allen FITZGERALD osa, *Augustine through the Ages. An Encyclopedia*, Cambridge 1999, p. 256-259.

²⁰ J. TIMMERS, *Christelijke Symboliek en Iconografie, Unieboek Bossum 1978*, p. 236 nr. 672: Augustinus (28 augustus).
Louis REAU, *Iconographie de L'Art Chrétien, t. III: Iconographie des saints A-F*, Paris 1958, p. 149-157.

Wolfgang BRAUNFELS (E. KIRSCHBAUM), *Lexicon der christlichen Ikonographie*, t. 5, Herder Rom 1973, k. 277-290.

²¹ De mooiste afbeelding van een allegorie op zijn wetenschappelijk oeuvre vinden we weergegeven in de "Engelenpoort" te Tienen (Stedelijk Museum Toreke) waar engelen zijn boeken naar omhoog tillen. Dit is een beeldhouwwerk van Matthias Van Beveren ca. 1685, in:

geschriften en zijn uitroeping tot kerkleeraar. Possidius, een tijdgenoot, bezorgde ons zijn levensbeschrijving (vita)²².

Er bestaan meerdere levensverhalen (sicli vitae) van Augustinus, prachtig uitgebeeld op fresco's en op schilderijen²³. Ook de "Tolle, lege" scène (zijn bekering) en de ondoorgroendelijkheid van het mysterie van de H. Drievuldigheid (Jezus die met een schelpje de zee leegschept in een putje op het strand) worden vaak afgebeeld.

Om onze iconografie te ordenen kunnen we stellen dat Augustinus afgebeeld wordt als volgt:

- individueel
- in groepverband: enerzijds met de andere kerkvaders en anderzijds met zijn heilige moeder Monica
- in cycli
- in diverse taferelen uit zijn leven. Louis REAU maakt hier een opdeling in 17 hoofdstukken²⁴. P. Antonio ITURBE osa, maakt een eigen opdeling in 226 items²⁵.

Bij ons werd hij vaak afgebeeld en vinden we hem veelvuldig terug, vooral in de kloosters van de augustijnen, norbertijnen, kruisheren, de ridderorden alsook in talrijke congregaties die leven volgens de regel van Augustinus²⁶.

De nieuwe reeks Italiaanse medailles vult een nood aan. Het script is in het Latijn en deze medailles worden over heel de wereld verspreid via de Orde van de Augustijnen. Plaatselijk worden er omzeggens geen medailles meer uitgegeven. Meerdere factoren spelen hierin een rol. Enerzijds het aanmaken van een medaille is te duur geworden, maar ook speelt het feit mee dat een medaille niet meer zo in de markt ligt... en als devotieobject stilaan helemaal verdrongen geraakt. Enkel de grote Mariaorden en hier en daar een populaire heilige scoren heden nog goed (Lourdes, Scherpenheuvel, H. Rita, H. Antonius...).

Tienen 1635. Geschiedenis van een Brabantse stad in de zeventiende eeuw, Tienen 1985, nrs. 122 en 123 (met bibliografie).

Luc VAN EECKHOUDT, *De Augustijnen te Tienen (1615-1796). De Sint-Barbarakerk, -college en -klooster*, in: *Oost-Brabant 2003*, p. 74-75 (afbeeldingen).

²² T.J. VAN BAVEL, *Bij het zestiende eeuwfeest van Augustinus' bekering. Veel te laat heb ik jou liefgekregeen. Leven en werk van Augustinus van Hippo*, Heverlee 1986, p. 21: Possidius. Het leven van Augustinus.

²³ COURCELLE J. en P., *Iconographie de Saint Augustin. Les Cycles du XIVe siècle*, Paris 1965; idem, *Les Cycles du XVe siècle*, Paris 1969; idem, *Les Cycles du XVIe et du XVIIe siècle*, Paris, 1972; idem, *Les Cycles du XVIIIe (2e partie) et du XVIIIe siècle*, Paris 1991; idem, *Les Cycles du XVIIIe siècle. I. L'Allemagne*, Paris, 1980; e.a.

²⁴ Louis REAU, *Iconographie... o.c.*, p. 152-156.

²⁵ Antonio ITURBE osa, *Iconografía de San Augustin. Atributos y temas o títulos iconográficos. Sus orígenes literarios. Ciclos principales*, in: *Iconografía Augustiniana. XI Congreso Internacional de Historia de la Orden de San Augustin*, Roma 2001, p. 19-125. Hij vult aan het werk van P. Joseph SCHNAUBELT osa en Frederick VAN FLETEREN, *Augustine in Iconography. History and Legend*, New York 1999, sterk aan.

²⁶ Een heel overzicht van orden en congregaties die leven volgens de regel van Augustinus is opgenomen in het boek: Tars VAN BAVEL osa, *Regel van Augustinus*, Heverlee 1998, p. 11-12: Voortleven.

Augustinus is ook geen bijzondere heilige om genezing af te smeken of bepaalde ziektes te voorkomen. Augustinus is eerder een algemene heilige met een “groot hart” en een enorme levensboodschap (levenswijsheid). Hij blijft een onuitputtelijke bron voor ons christelijk levensideaal. Het is wel sympathiek dat ze hem te Aalst aanroepen tegen het “flerecij”²⁷.

In de penningkunde is hij weinig bestudeerd geweest, vandaar deze bijdrage om hem beter te leren kennen en identificeren²⁸. De penningen en medailles die hier behandeld worden, komen uit ons kabinet, behalve indien anders gemeld. Dit overzicht is niet volledig. Er zullen nog wel enkele medailles opduiken die wij niet kennen. Alle meldingen en aanvullingen zijn steeds welkom bij de auteur. Oprecht dank aan E.P. Fernando ROJO MARTINEZ osa uit Rome, bij wie ik in zijn archief zo welkom was en die mij verschillende nieuwe medailles leerde kennen.

C. BIBLIOGRAFIE

Het was een hele taak om hier omtrent enige bibliografie te kunnen samenstellen. Dank zij onze opzoekingen in het Historisch Instituut te Eindhoven (Nederland) en het gelijkaardig Instituut van de augustijnen te Rome vonden we toch enige literatuur.

- F. ROJO MARTINEZ, *Medagliere Agostiniano*, Roma, 2002
Postulazione Generale Agostiniana. Archivio Generale OSA²⁹
- H. LUNS, *Bij de Gedenkpenning*, in: *Miscellanea Augustiniana. Gedenkboek CDXXX-MCMXXX*, Augustijnen Nederland 1930, p 578-79.

ten Langveld, B. 3300 Hakendover, 28 augustus 2004, feest van Augustinus.

---

²⁷ Jos GHIJSENS, *Heiligen Verering te Aalst*, Deinze 1993, p. 255.

²⁸ Bij Mercatorfonds (Brussel) wordt een kunstboek voorbereid, onder de titel *AUGUSTINUS*, dat verschijnt in het najaar 2006 ter gelegenheid van de 750ste verjaardag van de proclamatie van de Magna Unio (1256), de pauselijke bul die de diverse eremieten die leefden onder de regel van augustinus, samenbracht onder één orde, de Orde van de Eremieten van Augustinus, in 't kort OESA of thans OSA. Dit boek bevat, naast een uitvoerige reeks wetenschappelijke bijdragen, een omvangrijk deel iconografie over Augustinus.

²⁹ Het Generaalat van de Augustijnen te Rome heeft een heel programma opgezet i.v.m. het uitgeven van augustijnse penningen ter gelegenheid van een zalig- of heiligverklaring van een monnik uit hun orde. Deze reeks is gestart in 1990 en is thans reeds aan zijn vijftiende penning toe. Nieuwe penningen worden voorbereid. In deze reeks zijn reeds geslagen: S. Agostino (1), Johann Mendel (2), Stefano Bellesini (3), Pius Keller (4), Anselmo Polanco (5), Anselmo Polanco en Felipe Ripoll (6), Girolano Scripando (7), Maria Theresia Fasce (8), Socorro Nieves (9), William Tirry (10), Enrique Florez (11), Alonso de Orozco(12), Sebastian Elorza (13), Evangelizzazioni di America (14), Angelo Rocca (15).